

VŠÍMÁLEK

6.B

2. číslo

Listopad

Zdroj: www.martinrak.cz

VŠÍMÁLEK

Obsah:

Památka zesnulých
Halloween
Sv. Martin
Pouštění draků
17. listopad
Exkurze 4.a 5.tříd
Anketa
Poezie
Omalovánky

Časopis vydává ZŠ Žatec, Petra Bezruče 2000

Redakční rada:

Třída 6.B

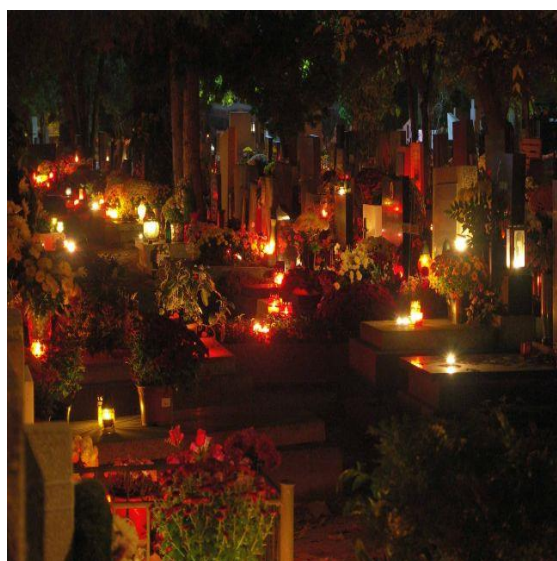
Grafická úprava: Mgr. Petra Nová

PAMÁTKA ZESNULÝCH

Vzpomínka na všechny věrné zesnulé, Památka všech věrných zemřelých, Svátek zesnulých, Památka zesnulých či lidově Dušičky

(lat. In commemoratione omnium fidelium defunctorum), která připadá na 2. listopadu, je v římskokatolické církvi dnem liturgického roku, kdy se církev modlí za zemřelé. Liturgické obřady slouží v tento čas i Církev československá husitská, která vzešla z prostředí katolického modernismu po první světové válce.

Anglikánská církev slavení Dušiček zrušila, avšak někde byla památka obnovena v rámci anglokatolického hnutí. Protestantská reformace nebyla ve zrušení takto důsledná: Martinu Lutherovi se její slavení v Sasku za jeho

života nepodařilo potlačit.

Tradice v tento den zapalovat ohně a svíčky pochází od Keltů i Slovanů, kteří věřili, že oheň očistí uje a světlo pomáhá chránit před zlými a potměšilými duchy.

S ohledem na fakt, že Keltové a poté Slované osídlili Střední Evropu a jejich kultury se zde prolínaly, je předpokládáno, že se svátek Samhain slavil i na území ČR a byl s nástupem křesťanství nahrazen svátkem Všech svatých v termínu a Dušičkami ve smyslu oslavy, jako svátek, kdy se vzpomíná na zesnulé.

Dušičky se slaví od 10. století. Památku věrných zemřelých zavedl roku 998 clunyjský opat Odilo († 1048), který se takto snažil čelit přetrvávajícím pohanským obřadům. Podle dostupných zdrojů je katolickým svátkem slaveným 2. listopadu od 12. století jako vzpomínka na mrtvé, svátek Dušičky (vzpomínka na duše v očistci), Vzpomínka na všechny věrné zesnulé. Ve 13. století se tento zvyk rozšířil po celé západní církvi. V Aragonii začali kněží slavit v ten den tři mše za zemřelé; tento zvyk potvrdil papež Benedikt XIV.(1748) a rozšířil pro všechny kněze ve Španělsku, Portugalsku a Latinské Americe. V roce 1915 Benedikt XV. toto dovolení rozšířil pro celou církev od první světové války, kdy zahynulo velké množství lidí. V této době na svátek Dušiček byly uspořádávány průvody na

hřbitovy, zdobily se hroby a konaly podobné zvyky.

V zemích s křesťanskou tradicí je zvykem během tohoto dne či období navštívit hřbitov a rodinný hrob a rozsvítit na něm svíčku či položit živé květiny, což má symbolizovat víru ve věčný život a demonstrovat přesvědčení, že život hrobem nekončí.

Mezi řadu lidových pověr a zvyků rozšířených v Česku patřila víra, že prý duše jednou za rok, v předvečer Dušiček duše vystupují z Očistce, aby si odpočinuly od útrap. Blízcí hříšníků proto podle dostupných informací naplnili lampu na olej máslem, aby si duše mohly potřít spáleniny. Večer se příbuzní nebo přátelé napili studeného mléka (nebo se jím postříkali), aby se duše tak ochladily.

Na svátky se také pekly takzvané „dušičky“ nebo „kosti svatých“, pečivo (bochánky, rohlíky) ve tvaru kostí. Těmi se obdarovávali pocestní, žebráci u kostela, chudí lidé v obci a zaměstnanci. V jižních Čechách ještě na počátku 20. století chodili koledníci na Dušičky prosit o toto pečivo. V okolí Českého

Krumlova tento zvyk, koledu, nazývali "chodit po rohlíkách".

Bývá zvykem, že se na hřbitovech konají v hřbitovních kaplích, kostelech či jen u hlavního hřbitovního kříže bohoslužby slova či mše svaté. Na Dušičky má také kněz povoleno stejně tak jako při pohřbech a zádušních mších nosit černé roucho (na hřbitovech většinou pluvíál), ve kterém kněz prochází spolu s věřícími hřbitov a kropí svěcenou vodou hroby.

Památka zesnulých se slaví den po slavnosti Všetech svatých 1. listopadu. Věřící římskokatolického vyznání slaví Dušičky jako Svátek věrných zesnulých (Vzpomínka na věrné zemřelé), tedy zesnulých, kteří zemřeli jako osoby římskokatolického vyznání a byly pokřtěným (neexkomunikovaným) katolíkem, členem církve. Jde zde tedy o společnou slavnost k oslavě osob, které již vstoupily do nebe.

HALLOWEEN

je anglosaský lidový svátek, který se slaví 31. října den před křesťanským svátkem Všech svatých, z jehož oslav se v Irsku vyvinul. Děti se oblékají do strašidelných kostýmů a chodí od domu k domu s tradičním pořekadlem Trick or treat (koledu, nebo vám něco provedu – v Americe typické pomalování automobilů, dveří, zubní pasta na dveřích...), koledují sladkosti. Svátek se slaví většinou v anglicky mluvících zemích, převážně v USA, Kanadě, Velké Británii, Irsku, Austrálii, Novém Zélandu aj.

Název vznikl zkrácením anglického „All-Hallows-eve“, tedy „Předvečer Všech svatých“.

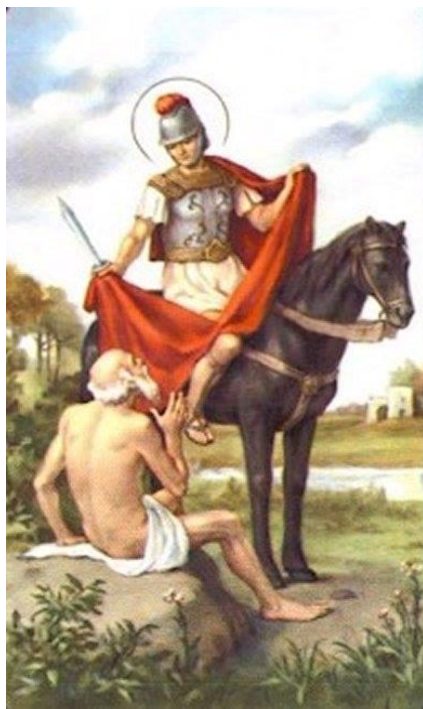
Původ svátku

Zvyky Halloweenu se rozvinuly v Irsku na základě zvyků oslavy svátku Všech svatých, který byl přenesen do Irska z Říma. Opírají se o původně židovskou tradici slavení svátků již od předchozího večera, neboť Židé počítali začátek dne již předchozím západem slunce. Vystěhovalci zvyk přenesli v 19. století do USA, kde se všeobecně rozšířil, a odtud ho s expanzí americké kultury přejímaly další země.

V době irského národního obrození se kolem roku 1830 rozšířil názor, že Halloween vznikl z předkřesťanských keltských tradic.

SV. MARTIN

Svatý **Martin z Tours** (latinsky Martinus), (316 či 317 v Savarii – 8. listopadu 397 v Candes; 11. listopadu byl pohřben v Tours) byl římský voják, poustevník a biskup v Tours. Stal se jedním z nejznámějších a nejoblíbenějších svatých a patří mezi první nemučedníky, které církev označila za svaté. Je zakladatel prvních klášterů ve Francii. Svou misijní činností horlivě potíral pohanství a obracel lidi na křesťanství. Ve 4. století nechal vykácet kilometry pro pohany posvátných megalitických řad v Bretani. Pro tuto svou usilovnou christianizační činnost bývá některými lidmi vnímán jako význačná osobnost, která spoluvytvářela křesťanské duchovní základy Evropy. Je znám díky legendě, kdy se rozdělil se žebrákem o svůj

plášť.

Narodil se roku 316 nebo 317 v římské provincii Panonie ve městě Sabaria, jde nepochybně o město Szombathely v dnešním Maďarsku. Martin dostal své jméno po bohu války Martovi, protože jeho otec, vysloužilý římský voják (pravděpodobně vojenský tribun), si přál, aby jeho syn kráčel v jeho stopách. V Panonii však nesetvali dlouho, odstěhovali se do severoitalské Pavie, kde Martin prožil většinu svého mládí. Zde se také setkal s křesťanstvím, které ho

velmi přitahovalo. Zvláště pak byl přitahován poustevníky z Egypta a Sýrie, o kterých se vyprávělo. Zde jsou patrně kořeny jeho pozdějšího skromného poustevnického života. Jeho rodiče s ním tuto víru ani jeho touhy nesdíleli, a protože otec nepoznal nic jiného než vojenský život, tak byl Martin v patnácti letech odveden do armády. Přestože byl vojákem nerad, plnil vojenské povinnosti spolehlivě a odvážně, a proto byl nakonec povýšen na důstojníka. Martin byl dokonce přeložen k císařským gardistům, dobře ozbrojené vojenské jízdě. Kolem roku 334 byl přidělen k posádce v dnešním Amiensu ve Francii, kde strávil největší část svého vojenského života.

POUŠTĚNÍ DRAKŮ

Přestože sportovní a akrobatické pouštění draků zaznamenává prudký rozvoj teprve v několika posledních letech, lidstvo má s létajícími draky již mnoho zkušeností. Pouštění draků bylo poprvé zaznamenáno před více než 3000 lety v Číně. Za vynálezce draků jsou považováni čínští filosofové **Mozi** a **Lu Ban**, kteří žili zhruba v 5. století př. n. l. V této době již bylo lidstvu známe využití některých vhodných materiálů, které umožnily výrobu prvních draků, jako např. lehkého, ale pevného bambusu na konstrukci draka, nebo hedvábí na šňůry a látky. Draci ve staré Číně měli především náboženský a mytický význam, ovšem některé záznamy hovoří i o vědeckém využití, např. pro měření vzdáleností, zkoumání větru, komunikaci apod. Někteří vědci se však na základě dochovaných kreseb domnívají, že draci byli využíváni již mnohem dříve na Indonéském souostroví Sulawesi. Nejstarší záznam o papírových dracích pochází z Číny teprve z roku 549 n. l. kdy bylo popsáno využití těchto draků k přenášení zpráv.

V Asii, především však v Číně, Indii, Thajsku či Japonsku zakořenilo létání a draky tak hluboko, že se stalo součástí běžného každodenního života. Není neobvyklé vidět děti i dospělé např. o polední přestávce pouštět draka. Ať přijdete kamkoliv, vždy je na obloze uvidíte elegantně proplouvat vzduchem. Číňané věří, že pouštěním draka jsou ve spojení s duchy svých předků, není ale neobvyklé, že tento rituál se také přetransformoval do různých sportovních klání. Např. v Japonsku nebo Thajsku se odehrávají velmi populární souboje pro nás v exotickém sportu – ve sportovním **bojování s létajícími draky**. Hraje se na speciálním hřišti a cílem letu kolosů

s bambusovou konstrukcí o velikosti kolem dvou metrů je omotat šňůru svého draka okolo soupeřova tak, aby musel přistát na straně hřiště soupeře.

Ve srovnání s Asií se do Evropy draci dostali poměrně pozdě. První zmínky o dracích v Evropě se objevují někdy na přelomu 16. a 17. století v Anglii, Nizozemí a Itálii. Tehdy se konstruovali zejména kosočtvereční a šípovití draci a díky rovnému přímořskému terénu se pouštění stalo oblíbenou volnočasovou aktivitou.

Opravdovou senzaci vynalezl australský Brit Lawrence Hargrave v roce 1863, který vyvinul komorového draka a dal tak základ pro vznik kitingu.

17. LISTOPAD

1939

Mezinárodní den studentstva, někdy též *Světový den studentstva*, je připomínkou tragických událostí, k nimž došlo v období od 28. října do 17. listopadu 1939 v tehdejší Protektorátě Čechy a Morava. Byl vyhlášen v roce 1941 v Londýně při příležitosti druhého výročí těchto událostí. Stalo se tak na zasedání Mezinárodní studentské rady, jehož se zúčastnili delegáti z 26 zemí.

Mezinárodní den studentstva je jediným dnem mezinárodního významu, který má český původ.

Vše začalo násilným potlačením poklidné demonstrace u příležitosti 21. výročí vzniku Československa 28. října 1939 v Praze, během níž byl zraněn student lékařské fakulty Univerzity Karlovy Jan Opletal a zabit pekařský dělník Václav Sedláček.

Na potlačování demonstrace, jež se konala na Václavském náměstí, se kromě sil pořádkové policie podílely i jednotky SS. Následovaly další střety na dalších místech v Praze, při nichž Němci stříleli nejen pro výstrahu, ale i do demonstrantů. Při jedné z těchto potyček byl postřelen právě Jan Opletal, který 11. listopadu svému zranění podlehl. Jeho pohřeb se konal 15. listopadu na Albertově, odkud byla rakev s ostatky převezena na nádraží a odeslána na Moravu. Následné demonstrace, jež se změnila v protest proti okupaci, se zúčastnily tisíce lidí. Opět došlo ke střetům mezi demonstranty a pořádkovými silami. Hned následujícího dne se v Berlíně konala porada za účasti Adolfa Hitlera, jejímž výsledkem bylo rozhodnutí o uzavření českých vysokých škol na dobu tří let, zatčení a popravení 9 vedoucích představitelů studentské organizace (Josef Adamec, Jan Černý, Marek Frauwirth, Jaroslav Klíma, Bedřich Koula, Josef Matoušek, František Skorkovský, Václav Šaffránek a Jan Weinert) a internace stovek studentů v koncentračních táborech.

1989

Sametová revoluce je označení období revolučních změn v Československu mezi 17. listopadem a 29. prosincem roku 1989, které vedly k pádu komunistického režimu a přeměně politického zřízení na demokratické principy. K urychlení změn přispěl rozpad bývalého Východního bloku a narůstající nespokojenost obyvatelstva s ekonomickou a politickou situací v zemi.

Revoluce se označuje názvem „sametová revoluce“ pro svůj nenásilný charakter, kdy pro převzetí moci nebylo potřeba použít násilí či ozbrojeného boje (jedná se o modelový příklad praktického využití nenásilné akce, jejímž výsledkem byla hluboká celospolečenská změna). Vyjma událostí ze 17. listopadu, kdy byli studenti napadeni Veřejnou bezpečností, byla revoluce provedena bez násilí a během státního převratu nebyl zmařen jediný život.

EXKURZE 4. A 5. TŘÍD

Dne 7.11.2014 vyjela skupina žáků čtvrtých a pátých tříd na exkurzi do mosteckého planetária. Nejvíce žáky zaujalo promítání souhvězdí a hvězd na otevřenou oblohu. Cestou si prohlédli přestěhovaný kostel a svou exkurzi zakončili občerstvením v McDonald's. Tato exkurze byla zajímavá, byl to velmi příjemný zážitek.

Připravila: Karolína Pletichová, 4.B

ANKETA - RODIČÁK

6.B

Jak si se bál rodičáku?

A proč?

Jakub K. Tak napůl protože někdy zapomínám

Ramona R. Ne Nebojím

Alžběta O. Ne nebojím

Nikola H. Ani moc né

Nikol F. Ano bojím protože mám dvě pětky

Kateřina Š. Ne nebojím

Karolína Š. Ne nebojím

Zuzana S. Trochu jo že si bude učitelka stěžovat

Jaroslav B. Ano protože mám špatné známky

Martin K. Trochu jo

Jakub Ž. Ne nebojím

Michal T. Ne nebojím

Naše anketa

Část 2

Jak dopadl rodičák

Alžběta O. Dobře

Ramona R. Dobře

Nikola H. Dobře

Nikol F. Celkem dobře ale musím každý den psát diktát a číst knížku

Karolína Š. Dobře protože tam mamka nebyla

Kateřina Š. Vynadání jinak dobře

Zuzana S. Dost Pochválená

Martin K. Dobře

Michal T. Dobře

Jaroslav B. Dobře protože tam mamka nebyla

POEZIE

Smutný čmelák

Miloš Kratochvíl

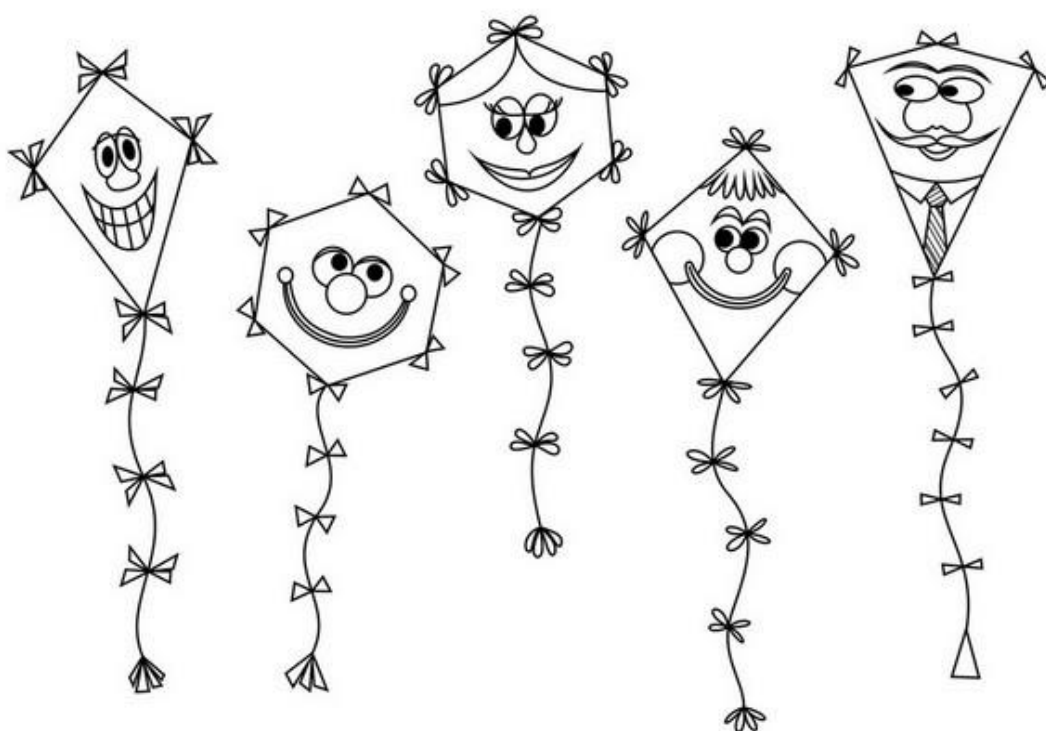
Napsal mladý čmelák včele
„Miluji tě velmi vřele.“

Napsal to své vyznání
na list růže pod strání.
Jenže noc a ráno zchladly
listy zežloutly a spadly...

Čmelák bručí: „A co teď?
Jak dostanu odpověď?“
všechny listy zničil mráz
už není kam napsat vzkaz!

Je podzim, čmelák má smůlu–
včelka spí ve svém úlu.
Vyzná se jí ze své lásky,
až rozkvetou sedmikrásky.

OMALOVÁNKY

eba.blog.cz